

Okruhy ke SZZ - Úvod do psychologie

Katedra psychologie (KPS)

- Obecná psychologie
- Vývojová psychologie

Základní okruhy - obecná psychologie

I. Determinace lidské psychiky, vědomí, pozornost

1. Vnitřní a vnější činitele determinace lidské psychiky
2. Genotyp, fenotyp (vzájemný vztah genotypu a fenotypu při vývoji O)
3. Teorie determinace vývoje lidské psychiky
4. Vědomí (pojem, úrovně a stavy vědomí)
5. Pozornost (pojem, vlastnosti, druhy)

II. Vnímání

1. Vnímání (pojem, vlastnosti)
2. Gestalt zákony
3. Vztah mezi vnímáním a myšlením
4. Chyby sociální percepce

III. Racionální poznávání, myšlení a řeč

1. Myšlení (pojem, myšlení-základní dělení; autistické a egocentrické myšlení)
2. Základní myšlenkové operace
3. Postupy při řešení problémů
4. Funkce řeči

IV. Neracionální poznávání, EQ

1. Představy (pojem, funkce, eidetické představy)
2. Asociační zákony
3. Fantazie (pojem, funkce)
4. Emoční inteligence (základní oblasti jimiž je definována)

V. Temperament, emotivita

1. Temperament (pojem, v čem se projevuje)
2. Typologie (Kretschmerova, Pavlovova, Eysenckova, Sprangerova - na čem založeny, stručný popis)
3. Emoce (pojem, funkce, vlastnosti)
4. Klasifikace emocí na základě jejich intenzity a časové dimenze (E stavy)

VI. Charakter, motivace

1. Charakter (pojem), základní charakterové vlastnosti (členění, příklady)
2. Motivace (pojem), motiv (pojem, dělení)
3. Vůle (pojem, volní vlastnosti)
4. Náročné životní situace (popsat čtyři základní; druhy deprivace, dělení konfliktů)
5. Postoj (pojem, jeho složky)

VII. Paměť, učení

1. Paměť (pojem, procesy paměti, druhy paměti)
2. Transfer (vysvětlit)
3. Učení (pojem, specificky lidské formy učení)
4. Zákon efektu

VIII. Výkonové vlastnosti, psychologické metody

1. Schopnosti - výkonové vlastnosti (pojem, jejich utváření)
2. Vlohy, nadání, talent (pojmy)
3. Inteligence (pojem, základní faktory I, fluidní a krystalická I, hlavní typy I)
4. Metoda (pojem, druhy metod a jejich popis)
5. Podmínky, nutné k vědeckému užití metody (objektivita, validita, reliabilita, standardizace - vysvětlit)

Základní okruhy - vývojová psychologie

1. Předmět vývojové psychologie (fylogeneze, antropogeneze, ontogeneze..)
2. Metody vývojové psychologie (včetně longitudinálního a průřezového přístupu)

3. Pojem vývoj, základní vývojové procesy
4. Přehled vývojových fází ontogeneze
5. Determinace vývoje lidské psychiky
6. Základní teorie determinace vývoje lidské psychiky
7. Teorie periodizace duševního vývoje (Piaget, Kohlberg, Freud, Erikson)
8. Senzitivní období v ontogenezi jedince
9. Prenatální období, novorozenec, kojeneček, batole
10. Předškolní věk (vývoj kognitivních procesů, emoční a sociální vývoj)
11. Mladší školní věk (vývoj kognitivních procesů, emoční a sociální vývoj)
12. Starší školní věk (vývoj kognitivních procesů, emoční a sociální vývoj)
13. Pubescence, adolescence (psychické změny, vliv vrstevnických skupin, sexualita)
14. Vývojové změny v dospělosti
15. Vývoj a funkce řeči, podmínky jejího utváření v průběhu ontogeneze
16. Vývoj myšlení
17. Citový a sociální vývoj
18. Interiorizace sociálních (zvláště morálních) norem, vývoj morálního usuzování
19. Psychická deprivace v dětství a její vliv na vývoj dítěte
20. Rodina (základní typy výchovy, typy dysfunkčních rodin, tranzitorní a netranzitorní krize)
21. Hra a její funkce ve vývoji dítěte
22. Vývoj a význam dětské kresby
23. Školní zralost a její posuzování (znaky školní zralosti v oblasti kognitivní, emoční a sociální)
24. Příčiny rozdílů v psychickém vývoji chlapců a dívek